

Sper la bova da nov era sbuvaditschs

L'assicuranza d'edifizis resguarda fermes donns chaschunads da sbuvaditschs permanents

DAD ANDREAS CADONAU / FMR

■ **Il sbuvaditsch da Brinzauls ha intima il legislatur grischun il december passà da suttametter ils donns totals ed existenzials chaschunads da sbuvaditschs a la garanzia da l'Assicuranza d'edifizis dal chantun. Las premisas per retscheiver daners da l'assicuranza èn dentant strictas.** En la brochura d'infurmaziun da l'Assicuranza d'edifizis dal chantun Grischun (GVG), derasada l'entschatta da l'onn a tut ils possessurs d'edifizis, ha il directur *Markus Feltscher* anc ina giada menziunà il sbuvaditsch da Brinzauls ch'haja inquietà l'assicuranza d'edifizis. E medemmain il cussegl grond ch'ha adattà en in'acziun pli svelta il december passà la lescha davart l'Assicuranza d'edifizis dal chantun Grischun.

Ina soluziun excepziunala

Tenor las explicaziuns dal directur da la GVG n'eran donns dad edifizis chaschunads da sbuvaditschs curclads da la GVG enfin a quella adattaziun da lescha dal december passà. Quai visavi donns chaschunads da bovas. Motivada è quella differenza cun la supponida pussaivladad da pudair intervegnir e mitigiar sbuvaditschs, fertant che bovas valan sco schabetgs svelts cun pussaivladads d'intervenziun limitadas. Tenor las infurmaziuns dal timun da la GVG saja stà pussaivel dad introducir ina soluziun excepziunala per curclar donns totals existenzials chaschunads da sbuvaditschs permanents. Sco donns existenzials valan tals ch'impe-

Peiden en Lumnezia (fotografia dal 1919) è in aclaun construi sin terren en moviment. L'assicuranza d'edifizis surpiglia da nov donns da sbuvaditschs permanents. Dentant mo sch'ils donns èn totals ed ils edifizis betg pli abitadels. FOTO BIBLIOTECA DA LA SCOL'AUTA FEDERALA

deschan dad abitar en las chasas. La midada è stada pussaivla principalmain perquai che las reassicuranzas èn stadas prontas da surpigliar donns chaschunads da sbuvaditschs permanents. Diversas circumstanças dals sbuvaditschs ston dentant esser ademplidas per che l'assicuranza surpiglia ils donns. Uschia sto l'intensità dal moviment dal terren s'augmentar considerabel e surpassar ina me-

dia da moviment da diesch centimeters per onn. Spezialists da privel ston confermar quels fatgs. Las chasas donnegiadas ston vegnir spazzadas e na dastgan betg pli vegnir erezidas en il medem lieu.

Blers lieus sa movan

Sper Brinzauls, pertutgà actualmain dad in pli ferm moviment dal terren, èn divers lieus enconuschents en il chantun

Grischun construids sin terren instabil. Tals existan en Val Schons, la Muntogna, en il Scanveg, en Partenz ed en Lumnezia. Il pli enconuschent vitg lumnezian en moviment è Peiden. Las chasas sa movan gia dapi decennis en media tranter in e 20 centimeters per onn. Dal moviment dal terren tradeschan diversas sfessas en las Fassadas da las chasas. Malgrà la midada da la lescha e la nova pratica da l'Assicuranza d'edifizis grischuna vegnan ils possessurs da chasas da Peiden a stuaire surpigliar vinavant sezs eventuals donns chaschunads dal moviment dal terren. Dad in donn total e da posseder chasas betg pli abitablas èn els anc lunsch davent. Definir il potenzial da donn entras la nova pratica è strusch pussaivel. Quai ha la regenza grischuna explitgà en la missiva per mauns dal cussegl grond. Bain sajan las valurs dals edifizis construids sin terren en moviment enconuschents, scriva la regenza. Ils donns totals chaschunads entras sbuvaditschs permanents dentant strusch calculabels.

L'Assicuranza d'edifizis dal chantun Grischun po actualmain far diever dad in chapital da ristg da 630 milliuns francs. Quella reserva na vegnia betg duvrada, era sche tut ils edifizis en territoris pertutgads da sbuvaditschs permanents fissian pertutgads dad in donn total. La regenza grischuna ha inditgà 269 edifizis en la zona cotschna da sbuvaditschs permanents ed ulteriurs 1528 en la zona blava cun ina valur da stadi nov da 2,09 milliardas francs. La grevezza supponida saja uschia bain supportabla, scriva la regenza.